

ترامپ در سوریه به دنبال چیست؟ چرا آمریکا دوباره در شام پایگاه می‌زند؟

دست‌سردبیر از خبر بیرون زد

سیدمهدی طالبی
پژوهشگر حوزه بین‌الملل

انتشار خبر توافق حکومت جدید سوریه به ریاست تروریست سابق، «احمد الشرع» ملقب به جولانی با آمریکا برای تأسیس پایگاه نظامی در جنوب دمشق، پنجره جدیدی به روی معادلات منطقه گشوده است. چند روز پیش ازاین خبر و هم‌زمان با اوج‌گیری احتمال وقوع جنگ میان لبنان و رژیم صهیونیستی، وزیر دفاع عراق خبر داد وزیر جنگ آمریکا طی تماسی تلفنی به او اطلاع داده که قرار است به‌زودی کشورش عملیاتی علیه یک کشور در منطقه اجرا کند. این مقام آمریکایی هشداری داده بود که به هرگونه مداخله‌ای از عراق پاسخی سخت خواهد داد. بسیاری این کشور را لبنان دانستند. باین‌وجود آنچه در منطقه شام برای تسلط کامل و مستقیم آمریکا در حال طراحی است، به‌طورکلی برای سراسر منطقه تدارک دیده شده است. کلید مهم در فهم طراحی آمریکا، نحوه چینش پایگاه‌های این کشور در منطقه است.

دسته‌بندی جغرافیایی پایگاه‌های آمریکا در منطقه

آمریکا چند دسته پایگاه برای کنترل منطقه و بخش‌های مختلفش دارد. یک لایه مربوط به سراسر منطقه‌اند، تعدادی بر ایران متمرکز بوده وبخشی دیگر برای نظارت بر منطقه شام تدارک دیده شده‌اند.

پایگاه‌هایی برای کنترل سراسر منطقه

آمریکا به سه پایگاه مهم و اصلی در غرب آسیا چشم دارد که موقعیت راهبردی بی‌بدیلی دارند. پایگاه هوایی رقه در شمال شرقی سوریه، پایگاه دیه‌گو کارسیا در شمال اقیانوس هند و بگرام در شرق افغانستان. این سه پایگاه موقعیت ویژه‌ای برای استقرار طولانی مدت، قابلیت دفاع و استقرار قوای عظیم و تجهیزات گسترده نظامی دارند.

۱-۲. پایگاه رقه

ساخت پایگاه رقه از سال گذشته در دستور کار آمریکا قرار گرفت. واشنگتن زمانی تصمیم به تأسیس این پایگاه گرفت که اسد سقوط کرد. اعلام خبر آغاز طراحی این پایگاه تنها یک ماه پس از فروپاشی نظام سیاسی سوریه صورت گرفت. رقه جایگاه جغرافیایی مناسبی در منطقه دارد و فضای میانی این شهر و منطقه موصل در عراق، از قدیم الایام مورد توجه نظر به پردازان ژئوپلیتیکی برای نظارت بر منطقه بوده است؛ چسه اینکه به‌موازات نگاه این نظر به پردازان که برخی مدافع احیای خلافت بودند، داعش پایتخت خود را شهر های رقه و موصل قرار داد. این نگاه حکایت از ظرفیت جغرافیایی این منطقه برای تجمع قوای برای نظارت بر غرب آسیاست.

۱-۲. پایگاه بگرام

روس هادر دوران شوروی برای اشغال افغانستان و سپس در اختیار گرفتن پاکستان

برای دسترسی به شبه‌قاره هند و آب‌های گرم، پس از بررسی‌های گسترده تصمیم گرفتند پایگاه بگرام در استان پروان در شمال کابل تأسیس کنند. باشکست روس‌ها و سپس اشغال افغانستان توسط آمریکا، نظر واشنگتن به این پایگاه جلب شد. در دوران اشغال، این پایگاه بزرگ‌ترین نقطه تجمع نفراتی و تجهیزاتی آمریکا در این کشور به حساب می‌آمد. علی‌رغم توافق آمریکا و طالبان در دوران ترامپ برای خروج قوای نظامی آمریکایی از افغانستان؛ اما واشنگتن سعی داشت با پیشنهادهایی در مذاکره، نظر طالبان را برای ادامه حضور در پایگاه بگرام جلب کند. ازاین‌پس از آنکه طالبان در دوران جوبایدن، رئیس جمهور سابق آمریکا موفق به در اختیار گرفتن قدرت در افغانستان شد، ترامپ در شمات فرار و آنچه خروج نامنظم نظامی آمریکانامیده شد، بایدن را متهم کرد که نتوانسته با وجود توافقی که از قبل وجود داشت، پایگاه بگرام را حفظ کند. ترامپ می‌گوید پایگاه بگرام به دلیل نزدیکی به تأسیسات ساخت و ذخیره سلاح‌های هسته‌ای چین دارای اهمیت است.

۱-۳. پایگاه دیه‌گو کارسیا

دیه‌گو گارسیا جزیره‌ای تحت کنترل انگلیس در شمال اقیانوس هند است که با وجود هزاران کیلومتر فاصله با منطقه، اما بر آن مشرف است. فاصله این جزیره تا ایران ۴ هزار کیلومتر است؛ اما پایگاه اصلی آمریکا برای استقرار بمب‌افکن‌ها برای تهاجم‌های سنگین و ایمن به منطقه در آن واقع شده است.

پایگاه‌های اصلی متمرکز بر ایران

رویکرده سه پایگاه آمریکا در منطقه، مهار ایران در محیط سرزمینی اش است؛ هر چند دارای کارکردها و وظایف دیگر نیز هستند.

۲-۱. پایگاه زمینی عین الاسد

پایگاه عین الاسد پایگاهی هوایی است که در دوران گذشته نیز اهمیت فراوانی داشت، به‌گونه‌ای که در دوره رژیم صدام، باتوجه به ارزش دلار در دهه ۱۹۸۰ میلادی که دست‌کم ۵ الی ۵ برابر امروز بود، توسط یوگسلاوی سابق با هزینه ۲۸۰ میلیون دلار مجدداً بازطراحی و ساخته شد. این پایگاه امروزه بزرگ‌ترین پایگاه قوای زمینی آمریکا در منطقه است. باین حال دارای توانمندی‌های مهم ترابری، هوایی و بدافندی است.

۲-۲. پایگاه هوایی العبدید

پایسگاه هوایی العبدید در قطر ضمن میزبانی از جنگنده‌ها، بمب‌افکن‌ها و سوخت‌رسان‌ها، به‌عنوان مرکز عملیات هوایی آمریکا در منطقه شناخته می‌شد. این مسئله باعث تجمع فرماندهان و کارشناسان خبره جنگ‌های هوایی در این پایگاه شده است. از سوی دیگر، العبدید میزبان رادارهای هشدار زودهنگام برای تشخیص پرتاب موشک‌ها، بررسی آزمایش‌های موشکی ایران و ارتباطات ویژه میان پایگاه‌ها و تجهیزات ماهواره‌ای است.

۲-۳. پایگاه دریایی بحرین

پایسگاه گولگان پنجم دریایی آمریکا در منطقه محوریت اصلی را در عملیات دریایی در خلیج فارس، دریای عمان، شمال اقیانوس هند و دریای سرخ دارد. از طریق این پایگاه فعالیت‌های مشترک بین‌المللی و منطقه‌ای در آب‌های مجاور هماهنگ می‌شوند.

پایگاه‌های کنترل بر شام

پایگاه‌های آمریکایی کنترل بر شام به‌تازگی تبدیل به مجموعه شده‌اند. برای مدت‌ها واشنگتن از پایگاه شهید موفق اردن و همچنین توانمندی‌های مستقل نظامی – امنیتی رژیم صهیونیستی برای این کار استفاده می‌کرد؛ اما اخیراً رویکرد جدیدی اتخاذ شده است. در این رویکرد نه تنها برخی از امور به رژیم صهیونیستی برون‌سپاری نشده، بلکه برای نخستین بار قرار است ارتش آمریکا به‌صورت یگانی در فلسطین اشغالی مستقر شود. حضور مستقیم آمریکا در منطقه شام که شامل سرزمین‌های اشغالی نیز شده است، حکایت از ناتوانی تل‌آویو در تأمین کامل منافع واشنگتن در این منطقه دارد. آمریکا برای حفظ منافع مدنظر خود در شام نه تنها به طور مستقیم وارد شده، بلکه در استقرار در سرزمین‌های اشغالی به دنبال دفاع و حفظ موجودیت رژیم صهیونیستی است تا از بین نرود.

۱-۳. پایگاه صفد

مقر فرماندهی شمالی ارتش اسرائیل که بر لبنان و سوریه تمرکز دارد، در شهر صفد واقع شده است. این شهر به جولان اشغالی و دریاچه طبریه نزدیک است. فرماندهان آمریکایی با حضور در اتاق عملیات رژیم صهیونیستی عملیات و تحرکات آن‌ها را برنامه‌ریزی می‌کنند که شامل صدور دستور برای اجرا و همچنین ممانعت از برخی اقدامات است.

۲-۲. پایگاه کربات گات

گفته شده ۲۰۰ نظامی آمریکایی در این پایگاه که به غزه نزدیک است مستقر شده‌اند تا بر آتش‌پس در این منطقه نظارت کنند. باین حال این اسم برای اهل فن عده‌های بزرگتری را به ذهن متبادر می‌کند. آمریکایی‌ها مدت‌ها تعداد سربازان خود در سوریه را ۹۰۰ نفر اعلام می‌کردند که غیر قابل باور بود. آن‌ها پس از سقوط اسد اعتراف کردند عدد سربازانشان در این کشور ۲ هزار نفر است که بنابه دلایل امنیتی کمتر اعلام شده بود. در واقعیت اما نفرات کلی افراد حاضر در این پایگاه‌ها بسیار بیشتر است. از نیروهای خدماتی گرفته تا محافظان این پایگاه‌ها، تکنسین‌های تعمیرات تجهیزات با این عنوان که نیروی رزمی نبوده از طریق شرکتی تأمین شده‌اند. جزء آمار محاسبه نشده و تنها به انتشار عدد سربازان رزمی اکتفا می‌شود.

۳-۳. پایگاه شهید موفق

پایگاه شهید موفق اصلی‌ترین و بزرگ‌ترین پایگاه نظامی آمریکا و ناتو در منطقه است که تعدادی از نیروها و یگان‌های هوایی اروپایی نیز در آن حضور دارند. این پایگاه در کنار پایگاه‌های آمریکایی موجود در عراق، وظایف نظارتی و عملیاتی را در سوریه و حتی عراق انجام می‌دهند.

۴-۳. پایگاه در حال تأسیس جنوب دمشق

آمریکا با دولت جولانی توافق کرده پایگاهی در جنوب دمشق، پایتخت سوریه تأسیس کند. این پایگاه با استدلال حفاظت از عدم درگیری و ایجاد خط حائل میان سوریه و رژیم صهیونیستی ایجاد می‌شود. دولت جولانی امیدوار است ارائه امتیاز این پایگاه به آمریکا باعث توقف پیشروی خزنده رژیم صهیونیستی در جنوب شود. باین حال این پایگاه به آمریکا انحرافی به جنوب لبنان می‌دهد که پایگاه اصلی مقاومت این کشور است.

Strategic که با یک شرکت تسلیحاتی اسرائیلی همکاری دارد، در انتشار گزارشی دروغین در روزنامه تایمز نقش داشته است. او اعتراف کرده به‌دروغ داستانی را در این رسانه بریتانیایی منتشر کرده و مدعی شده ایران در حال تأمین مالی گروه اقدام مستقیم Palestine Action است. این خبر اندکی پیش از ممنوع اعلام شدن Palestine Action تحت قوانین ضد تروریسم توسط دولت بریتانیا منتشر شد. اسرائیل سعی در منحرف کردن توجه از جنایات خود دارد و اعتراضات را به «تروریسم» مرتبط می‌کند Palestine Action یک شبکه اقدام مستقیم بریتانیایی طرف‌دار فلسطین است که در سال ۲۰۲۰ با هدف پایان دادن به مشارکت جهانی در نسل‌کشی رژیم و آبارتاید اسرائیل تأسیس شد. این گروه در اعتراضات به جنگ غزه فعال بوده و شرکت‌های تسلیحاتی مرتبط با اسرائیل را مورد انتقاد قرار داده است. افشای این دروغ نشان‌دهنده همکاری نزدیک بین شرکت‌های روابط عمومی اسرائیلی و رسانه‌های غربی است.

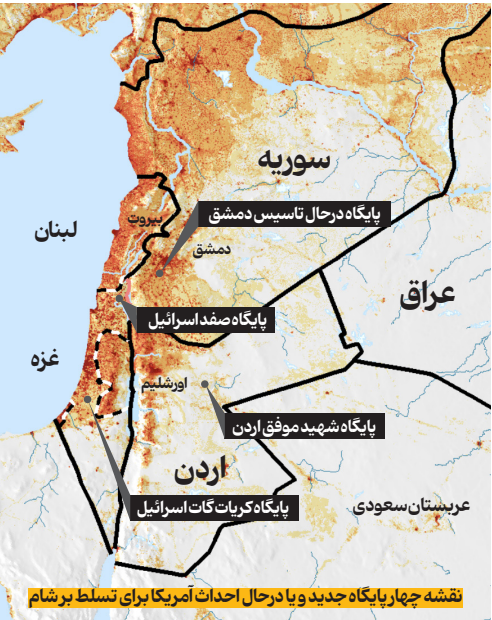
قدرت پایدار کمپین‌های ضد اسرائیلی در آمریکا

علی‌رغم این تلاش‌های گسترده، کمپین‌های ضداسرائیلی در آمریکا همچنان قدرتمندند. میلیون‌ها دلار خرج شده برای هاسبارا، ربات‌ها، محتوای رسانه‌های غربی و تأثیرگذاری بر هوش مصنوعی نتوانسته جلوی این موج را بگیرد. تلاش‌ها برای ایجاد کمپین‌های رسانه‌ای با نفع اسرائیل نشان می‌دهد رژیم صهیونیستی پس از یک جنگ بیش از دو ساله با تبعات سنگینی به لحاظ اجتماعی مواجه شده و اکنون برای احیای بخشی از نفوذ اجتماعی و قدرت نرم خود چاره‌ای جز هزینه‌های چند صد میلیون دلاری و انعقاد قرارداد با شرکت‌های فناوری و کمپین‌های رباتیک ندارد. اسرائیل با این هدف که یکبار برای همیشه پرونده غزه را ببندد در دو سال گذشته افکار عمومی جهان را ناپایده گرفت و بی‌محابا دست به کشتار و نسل‌کشی در غزه زد. این رژیم در این راستا از تحمیل قطعی به غزه نیز ابایی نداشت. خروجی این رویکرد این است که بعد از دو سال کشتار بدون اینکه جنگ غزه به اهداف مورد ادعای تانیاهو رسیده باشد افکار عمومی جهان علیه اسرائیل شده و حتی بدنه حامیان سنتی تانیاهو در آمریکا نیز به قدری ریزش داشته است که ممدانی در نیویورک انتقاد به نسل‌کشی را به‌عنوان یکی از محورهای کمپین انتخاباتی‌اش انتخاب کرده و شهردار بزرگ‌ترین شهر آمریکا می‌شود. این رویکرد باعث شد حتی ترامپ خطاب به تانیاهو معترض شود و بگوید: «اسرائیل نمی‌تواند با جهان بجنگد». ترامپ حتی تانیاهو را خطاب قرار داده و نسبت به قرار گرفتن تمام جهان در مقابل او هشدار می‌دهد: «بی‌بی! تو

دوم؛ استفاده از تیم‌های سایبری فیک و متعدد که می‌تواند توهم زیاد بودن را به آن‌ها ببخشد و مانور ترسی هم برای مخاطب باشد که البته مورد دوم به دلیل نخبه‌مآشندن این حیله در واقع دیگر اتفاق نمی‌افتد.

سوم؛ در شیوه سوم با جعل کردن رسانه‌ها به تولید و پخش شایعات می‌پردازند. البته در هر حال کار رسانه‌ای منافقین بر محور «دروغ» است و عجیب هم نیست؛ منافقین حتی در عنوان خود هم فقط دروغ نوشته‌اند، چه «مجاهدین»، چه «خلق» و چه «ایران»، هیچ‌کدام در قیاس با این گروه‌کث تروریستی صادقانه نیست. آن‌ها نه مجاهد هستند، نه ربطی به مردم ایران دارند و نه ربطی به خود ایران.

در بخش نرم افزار و نگارش‌های متنی و تولیدات رسانه‌ای هم منافقین شیوه‌های مختلفی را دارند و از راه‌های مختلف به جعل دروغ می‌رسند. آن‌ها گاهی خبر دروغ را مستقیم و به‌عنوان تک‌عبارت منتشر می‌کنند؛ مثلاً صدای انفجار در شرق تهران. گاه با دستکاری آمار و تحریف اخبار اقدام به خبرسازی می‌کنند که این تحریف را می‌توان به سه شکل شاهد بود: برجسته‌سازی اخبار منفی، تقلیل و کوچک‌سازی

نکات

۱ افزایش حضور آمریکا در منطقه بر اثر احساس توانمندی نیست، چه اینکه پیش از این آن‌ها به شکل کاملی عراق و افغانستان را اشغال کرده بودند. بخش مهمی از این اقدام بر بهره جدید، احساس خطر جدی نسبت به ورود بازیگران فرامنطقه‌ای جدید به غرب آسیا و قدرت‌گیری بیشتر محور مقاومت است. آمریکا می‌داند که چین قدرتی زمینی است و طرح‌های کلانی با نام «کمربند جاده» دارد که شامل مجموعه‌ای از راه‌ها و تأسیسات با قابلیت استفاده چندگانه اقتصادی، امنیتی و حتی نظامی می‌شود.

۲ آمریکا کماکان موفق به نهایی کردن طرح‌های سلطه خود نشده است. بگرام از دست رفته مانده، پایگاه رقه کامل نشده، مواضع این کشور در عراق، سوریه، اردن و کویت مورد تهدید مقاومت عراق است و در چند نوبت آمریکایی‌ها در این کشور‌ها مورد حمله قرار گرفته‌اند. پایگاه‌های آمریکا در رژیم صهیونیستی نیز در آینده به دلیل بروز اختلافات ناگزیر با صهیونیست‌ها، به مشا التهاب در روابط و دولت تبدیل خواهد شد. در سویی دیگر، پایگاه دمشق تأسیس نشده و پایگاه‌های عین الاسد در عراق و العبدید در قطر شاهد حملات موشکی ایران بوده‌اند. آمریکا طراحی‌هایی برای منطقه دارد؛ اما اجرایی کردن آن‌ها به آسانی متکوب کردن بزرگ‌زاری رژیم‌هاش نیست. این مسئله را واشنگتن به طور ویژه در نبرد با یمنی‌ها حس کرد.

۳ تمرکز کنونی آمریکا بر یکسره کردن کار مقاومت لبنان است، زیرا این اقدام راه به دلیل حضور رژیم صهیونیستی در منطقه، جولانی در دمشق و دولت موافق با خود در بیروت، امکان‌پذیرتر از دیگر اقدامات می‌داند.

نمی‌توانی با جهان بجنگی. جهان علیه توست و اسرائیل در مقایسه با جهان جای بسیار کوچکی است.»

پول پاشی برای احیای تصویر تل‌آویو

موقعیت اجتماعی تضعیف شده اسرائیل در جهان باعث شد تانیاهو به اثرگذاری رسانه‌های اجتماعی تأکید و برای آن عملیات طراحی کند. او در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل با فعالان پر مخاطب فضای مجازی در آمریکا دیدار کرد و گفت: «سلاح‌ها با گذشت زمان تغییر می‌کنند و امروز خطرناک‌ترین سلاح‌های جنگی، رسانه‌های اجتماعی هستند که می‌تواند یک تاک در خط مقدم آن‌ها قرار دارد.» پس از آنکه تیک‌تاک در دوسال نسل‌کشی در غزه به اصلی‌ترین پلتفرم جهانی در انتشار روایت جنایات اسرائیل تبدیل شد، آمریکا تمام تلاش خود را به کار گرفت تا مالکیت آن را به نفع اسرائیل تغییر دهد. نهایتاً پس از کش و قوس‌های فراوان بر سر تیک‌تاک، این پلتفرم به چندین شرکت و سرمایه‌دار آمریکایی واگذار شد که در این میان، یکی از مالکان اصلی این نرم افزار، شرکت اوراکل (Oracle Corporation) است. شرکتی که مدیرعامل آن لری ایلسون (Larry Ellison) است که یک حامی بزرگ رژیم صهیونیستی است. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در دیدار با اینفلوئنسر‌ها همچنین تصریح کرد پلتفرم ایکس عرصه تأثیرگذار دیگری است و در این باره گفت: «باید با ایلان ماسک صحبت کنیم؛ ماسک دوست اسرائیل است و نه دشمن اسرائیل.» تانیاهو همچنین بر لزوم مقابله با موج ضداسرائیلی به راه افتاده در جهان از طریق افراد تأثیرگذار (اینفلوئنسرها) تأکید کرد و از شرکت‌کنندگان خواست با آن‌ها تعامل داشته باشند. اسناد تازه‌ای که در وزارت دادگستری ایالات متحده به ثبت رسیده، حاکی از آن است که رژیم صهیونیستی با اختصاص میلیون‌ها دلار بودجه، به‌طور مخفیانه پروژه‌ای به نام «استر» و ابرای دستکاری افکار عمومی در شبکه‌های اجتماعی اجرای کند. این پروژه، ترکیبی از تبلیغات سیاسی گران‌قیمت و کمپین‌های اینفلوئنسری با ظاهری کاملاً مردمی و طبیعی است. پست‌هایی که به چشم کاربران عادی، محتوای شخصی و خوجوش به نظر می‌رسند، در حقیقت محصول شبکه‌ای پیچیده از تبلیغات پولی، سرمایه‌گذاری‌های عظیم و الگوریتم‌های پیشرفته هوش مصنوعی هستند. پیش‌تر نیز کمپینی با همین عنوان و باهدف سرکوب جنبش‌های حامی فلسطین در آمریکا راه‌اندازی شده بود که همچنان فعال است. هر دو در چهارچوب استراتژی دیپلماسی عمومی تل‌آویو معروف به «هاسبارا» قرار دارند؛ برنامه‌ای که هدفش تسلط بر روایت‌های جهانی به نفع رژیم اشغالگر است و از سوی مقامات این رژیم به‌عنوان «جهه هشتم» در جنگ چندجانبه فعلی توصیف می‌شود.

خبرهای مثبت و یا تاکتیک زنده نگه داشتن و تکرار یک خبر. استهزا، هجو، تقطیع خبر و انتشار بخشی از خبر به عنوان کل خبر، حذف جزئیات یا توضیحات تکمیلی یک خبر، پیگیری‌های سیاه‌پیمانیانه از آینده ایران، برجسته‌سازی و تحریف شخصیت‌های ایران بخشی دیگر از شیوه‌های کار منافقین در عملیات‌های رسانه‌ای آنان است.

ارتباط رسانه‌ای منافقین با برخی کشور‌ها هم جالب توجه است، بهزاد علیشاهی، عضو خداشده منافقین در سال‌های حضورش در این گروه‌کث در حوزه رسانه فعالیت می‌کرد، چندی پیش در مصاحبه‌ای گفت که «این رسانه‌ها با رسانه‌های برخی کشور‌ها ارتباط دارند؛ البته این ارتباط اکنون بیشتر اساس و پایه مادی دارد؛ معتبرترین رسانه‌ها در جهان هم یک‌قیمتی دارند و باید رداخت مبلغ مورد نظر می‌توان از دست آن‌ها استفاده کرد؛ منافقین هم از این مسیر استفاده می‌کند؛ مسیر دیگر این همکاری‌ها، توصیه است، مثلاً رژیم صهیونیستی برای انتشار جعلیات خودش درباره ایران به سه تا چهار رسانه دیگر توصیه می‌کند که با منافقین همکاری کنند.»